

**Програмові вимоги із навчальної дисципліни
«Сімейне право»**

для студентів 3 курсу денної та заочної форми навчання
ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю «Право» (081)

Тема 1. Предмет та метод сімейного права. Сімейне законодавство.

1. Поняття сімейного права і сімейного законодавства.
2. Проблеми визначення сімейного права як галузі знань, галузі законодавства та науки.
3. Місце сімейного законодавства в системі права.
4. Критерії відмежування сімейного і цивільного права.
5. Розвиток та система сімейного права.
6. Соціальна цінність сімейного права.
7. Предмет і метод сімейного права.
8. Основні засади сімейного права.
9. Сімейний кодекс як основне джерело сімейного законодавства України.
10. Співвідношення норм цивільного кодексу та сімейного кодексу України.

Тема 2. Поняття та види сімейних правовідносин.

1. Структура сімейних правовідносин, склад його елементів: суб'єкти, об'єкти, зміст.
2. Класифікація сімейних правовідносин.
3. Учасники сімейних правовідносин.
4. Здійснення сімейних прав.
5. Виконання сімейних обов'язків.
6. Захист сімейних прав та інтересів.
7. Строки у сімейному праві України.
8. Особливості окремих видів сімейних правовідносин (майнових, особистих немайнових).

Тема 3. Поняття та правова природа шлюбу.

1. Поняття шлюбу.
2. Умови укладення шлюбу.
3. Порядок укладення шлюбу.
4. Позитивні умови укладання шлюбу.
5. Негативні умови укладання шлюбу.
6. Шлюбний договір.
7. Порядок і правові наслідки укладення шлюбного договору.
8. Порядок і правові наслідки розірвання шлюбного договору.
9. Визначення у шлюбному договорі права на утримання.
10. Договірний режим майна подружжя.
11. Юридичне значення заручин.

Тема 4. Поняття та види прав і обов'язків подружжя.

1. Загальна характеристика особистих немайнових прав та обов'язків подружжя.
2. Види особистих немайнових прав та обов'язків подружжя.
3. Роздільна власність подружжя.
4. Спільна власність подружжя.
5. Поділ спільного майна подружжя.
6. Договірний режим майна подружжя.
7. Права та обов'язки подружжя щодо утримання.
8. Право на утримання після розірвання шлюбу.
9. Припинення права одного з подружжя на утримання.
10. Позбавлення права на утримання або обмеження його строком.

Тема 5. Підстави та порядок припинення шлюбу.

1. Поняття припинення шлюбу.
2. Підстави припинення шлюбу.

3. Припинення шлюбу у зв'язку із смертю одного з подружжя або оголошення його померлим.
4. Розірвання шлюбу органом РАЦС.
5. Розірвання шлюбу органом РАЦС за заявою одного з подружжя.
6. Розірвання шлюбу у судовому порядку.
7. Правові наслідки розірвання шлюбу.
8. Режим окремого проживання подружжя.
9. Право на поновлення шлюбу.
10. Встановлення режиму окремого проживання подружжя та його правові наслідки.

Тема 6. Права та обов'язки батьків та дітей.

1. Права батьків та дітей на майно.
2. Обов'язок батьків утримувати дитину та його виконання.
3. Стягнення аліментів за минулий час і заборгованості за аліментами.
4. Участь батьків у додаткових витратах на дитину.
5. Обов'язок батьків утримувати повнолітніх дітей та його виконання.
6. Обов'язок повнолітніх дітей утримувати батьків та його виконання.

Тема 7. Поняття і значення опіки і піклування над дітьми.

1. Теоретичні та практичні засади встановлення та розвитку інституту опіки та піклування.
2. Поняття і значення опіки та піклування над дітьми.
3. Встановлення опіки та піклування над дітьми.
4. Права дитини, над якою встановлено опіку або піклування.
5. Права та обов'язки опікунів та піклувальників.
6. Припинення опіки та піклування над дитиною.
7. Звільнення опікуна та піклувальника дитини від виконання обов'язків.
8. Патронат над дітьми.
9. Прийомна сім'я.

10. Дитячий будинок сімейного типу.
11. Поняття усиновлення.
12. Умови, порядок та правові наслідки усиновлення.
13. Визнання усиновлення недійсним: порядок та правові наслідки.
14. Скасування усиновлення: порядок та правові наслідки.
15. Поняття, сутність та значення патронату над дітьми.
16. Поняття та зміст договору про патронат.
17. Припинення патронату над дітьми.

Тема 8. Сімейні правовідносини за участю іноземців та осіб без громадянства.

1. Сімейні правовідносини з іноземним елементом.
2. Колізійні проблеми визначення походження дитини.
3. Колізійні питання усиновлення.
4. Колізійні питання опіки і піклування.
5. Застосування законів іноземних держав.
6. Визнання в Україні актів цивільного стану, зареєстрованих за законами іноземних держав Реєстрація шлюбу громадянина України з іноземцем та шлюбу між іноземцями в Україні.
7. Консульські шлюби.
8. Укладення шлюбу громадянина України з іноземцем і шлюбу між громадянами України за кордоном.
9. Визнання в Україні шлюбу між іноземцями, зареєстрованого за межами України.
10. Правове регулювання розірвання шлюбу відповідно до уніфікованих колізійних норм.